

GAZETA KRAKOWSKA

N^{ro} 85.

Z KRAKOWA DNIA 25 PAZDZIERNIKA 1813 Roku W NIEDZIELĘ

Z Petersburga d. 20 Września d. k.

W gazecie Senackiej, umieszczone są
Naywyższe J. C. Ukazy do Rządzącego
Senatu, w których wyrażono:

Dnia 26 Sierpnia. — Na okazanie szcze-
gólniejszey łaski Naszey ku Ministrowi
skarou, a ecywiście Radcy tajnemu
Gurjewowi, Naymitościwiey dając mu Sta-
rostwo Czyhryńskie, w Gubernii Kijow-
skiej, w Powiecie Czyhryńskim położo-
ne, w dwunastoletnią dzierżawę, bez o-
platy kwarty, rozkazujemy oddać mu ten
małątek w wladanie, postanowionym ter-
minie terażniejszey dzierżawczyni, w zwy-
czajnym, podług tamiecznych ekonomicz-
nych prawideł dla przyymowania i od-
dawania małątków w czasie.

Tey'e daty. — Mając wzgląd na szcze-
gólne trudy wojskowych, w czasie peł-
nienia służby w pułkach gwardyi Naszey,
oraz na dniela wielkie, w różnych woj-
nach przez nich okazane, na znak łaski
Naszey ku nim, rozkazujemy: z położo-
nego do otrzymania odstawki dwudziestu
pięciu lat terminu służby, ująć w gwar-
dyi trzy lata; a podnosząc podoficerów

na officerów, uważać za termin wystugi
do tey rangi, zamiast dwunastu, dziesięć
lat.

Według ukazu Jego Cesarskiej Mości
z dnia 19 p. m. mają się uwolnić i w ro-
ku niniejszym od służby wszyscy ci żoł-
nierze, którzy lata przepisane prawami
wystużyli. Takowe uwolnienie rozciąga
się dla wszystkich żołnierzy składających
woyska i oddzielne korpusy, równie wszel-
kie gałęzie służby chociażby i niewcho-
dzący do składu woyska czynnego, jako
to oddziały policyjne, komeudy ogniowe
czyli pożarne i inne, wylączając jednak
żołnierzy użytych do usadowień czyli ko-
lonii woicennych.

Radca sadworny doktor Hamel, w te-
raźniejszey podróży w. Xcia Michała, do
Jego orszaku należący, donosi z Anglii: iż
kiedy W. Xiążę był w Lidzie, wtedy P. Hott,
nayznakomitszy tam fabryki sukienney
właściciel, powiadał W. Xiężciu, że wędę
z Odessy przywiezioną, wiecey ceni ani-
żeli Saską, a nawet więcey aniżeli nayde-
likatnieyszą Hiszpańską, którą uważano
za naylepszą na cienkie sukno. Spiesz-

my z ogłoszeniem tak przyjemney dla naszych współziomków wiadomości. Oto jest, czego w krótkim czasie dokazały pieczołowitość Rządu około rozmnożenia owczarni w Rossyi i liberalne zasady (principes liberaux,) których się trzymał w czynieniu swych do tego celu urządzeń! Usunięcie dla zakładających owczarnie wszelkiego ścieśnienia i przeszkód, a mianowicie wolność handlu wełną, dziełoicy nad inne środki posłużyła do osiągnięcia zamiarów rządu, równie względem rozmnożenia liczby owiec merinos, jak i względem gatunku wełny.

Akademia Cesarzka Rossyjska na posiedzeniu swym w dniu 7 b. m. stosownie do statutu swiego rozdziału 11, §. 1 i 8 zlecających wydawanie rozmaitych słowników, a mianowicie w języku Słowiańskim, w celu upowszechnienia początkowych wyrazów i źródeł naszego języka, postanowiła: I. Przyspieszyć wydanie słownika Rossyjskiego według alfabetycznego porządku liter, którego czwarta część zawierająca w sobie głoskę O, już się drukuje. Poprawianie, dopełnianie, wybór przykładów, i doprowadzanie tego słownika do należytego porządku, poruczone jest szczególnie troskliwości członków Akademii Nowergina, Sebastjanowa, Kiecia Szychawskiego i Dmitra i Piotra Sokolowow. Główną przyczyną przewłoki w wydaniu tego słownika, był niedostatek funduszy, równia też rząd Akademii nie miała własney drukarni. — II. Akademia cagle będzie się zatrudniać zbieraniem pierwiastków od których jakie pochodzą wyrazy, równie też zbierając rozmaite zdania i uwagi w tej mierze, przygotuje rys, według którego mo-

żna będzie przedsięwziąć na nowo, z dokładniejszym rozkładem, pewniejszym porządkiem i naturalniejszym podziałem wydanie słownika oznaczającego pochodzenie słów. — III. Myśląc także o słownikach Słowiańskich, służących niekiedy do objaśnienia tylu wyrazów używanych w naszej mowie, których pierwiastek zupełnie jest niewiadomy, Akademia postanowiła kupić dwa słowniki, jeden Illiryski z Łacińskim, drugi Mało - Rossyjski z Rossyjskim, oba w rękopismach. Pierwszy z tych, aby był dokładnie i porządnie wydany, poruczyła staranie członkom swym Alexandrowi Siemionowiczowi Chwostow i Mikołajowi Jakowlewiczowi Ozierechowskiemu, wkładając na nich obowiązek, aby do Łacińskiego z Illiryskim dodali język Rossyjski; i gdzie tylko można będzie czynili dodatki z innych od Słowiańskiego pochodzących języków, których wyrazy będą podobne do Rossyjskich. Drugi słownik, to jest Mało - Rossyjski z Rossyjskim, poruczony jest przez Akademią członkowi iey Panu Gniedycz, któremu za towarzyszyów dodano dwóch znaiomych miłośników literatury oyczyzney, którzy się dobrowolnie zgodzili na przyjęcie i dzielenie tej przykrey pracy dla dobra nauk i narodowego oświecenia. Imiona tych szanownych mężów są — Kapnist i Xiążę Certelew.

Z Berlina d. 17 Października.

W dniu imienien swoich d. 15 przyymował J. Kręlewicowska Mość Następca tronu powinowactwa od Dworu, władz cywilnych i woyskowych, a obiadował p. Rodziny królewskiej w Charlottenburgu. — Teatrach Berlińskim i Charlottenburgskim grane były sztuki z zastosowaniami

do tej uroczystości.

Xże August Pruski powrócił d. 14 w wieczor z swej podróży do stolicy tutejszej.

Przwybyli tu d. 12 b. m. w wieczor Królewicowstwo Angielscy Xięstwo Kumberlandyi z Dessau, odiechali Wczoray do Neustrelitz.

Z Akwisgranu d. 8 Października.

Na dany d. 4 b. m. o godzinie 7 w wieczor przed miasto nasze dla Wysokich Monarchów bal w nowej redutowej sali, rozestanych naprzód było 800 biletów, ale później rozdaniem, orszakami Monarchów, Ministrów, i t. d. doszła liczba zabudujących się na nim osób do 1200. Mnóstwo wspaniałych powozów i liberyy, iako to hayduków, strzelców, lokaiów, Murzynów, Mulatów, Kozaków i Indyjiasów (Xże Wellington utrzymuje w narodowym stroju służącego Indyjana) wystawiało zachwycający widok. O godzinie 7 zebrało się świetne grono gości; Damy zasiadły trzema rzędami, a za nimi mężczyźni po obu stronach sali, a w środku zostawione było wniósćcie dla Monarchów. W krotce otwarty się podwoyne drzwi i trzykrotne okrzyki powitały Monarchów. Cesarz Alexander i Król Fryderyk Wilhelm weszli z Xiężętami i swoiemi adjutantami do sali. Damy powstały oddając uszanowanie Monarchom. — Cesarz Alexander z Xiężną Thurn-Taxis (starszą siostrą zmarłej Królowey Pruskiej) a Król z iey córką otworzyli bal tańcem Polskim. Potem tanczyli Królewic Angielski z Lordową Castlereagh, a Xiężna Kentu z Lordem Castlereagh, i t. d. Po Polskich tańcach tańczono kadryla, po którym znouu Polskie tańce, a w tych

tanczyli Monarchowie na przemiany z różnemi Damami. Potem raczyli Monarchowie przyjąć chłodzące napoje i oddalili się z swoiemi orszakami. Bal stał się potem p. wszechny i trwał długo po północy. Bufety chociaż dla tak licznego zgromadzenia były aż nadto wystarczające. — Cesarz Alexander miał na sobie pułkownikowski mundur, Xże Richelieu mundur para Francuzkiego, a Lord Castlereagh cały słuął się dyamentami. — Cesarz Franciszek dla oziębienia się nie mógł obecnością swoją zaszczylic tego balu, na którym nie znajdowali się także Xiężęta Metternich i Hardenberg.

Z powodu niedoszytej w przeszłą niedzielę uroczystości dla słabosci Cesarza Franciszka, który przychodzi do zdrowia i wczoray już wyjeżdżał, da w krotce Król dla tego Monarchy wielką ucztę. Po wojskowej paradzie, nastąpi powietrzna podróż przez Panią Reichard, w wieczor będą u Dworu pokoie, podczas których Pani Catalan śpiewać będzie, a świetny bal zakończy uroczystość.

Okolo 18 b. m. wyjadą Monarchowie do Sedanu. Wysłano już gońców do wojska sprzymierzonego we Francyi, aby w gotowości było do odbycia wielkiego popisu. Niewiadomo jeszcze czyli odbędzie się na poboiovisku przy Waterloo lub pod Maubeuge; ale zdaje się być przeznaczonym na obchod. rocznicy bitwy pod Waterloo d. 18 Października. Po popisie powręćie tu zaraz mają Monarchowie.

Znaydują się tu także Minister Pruski spraw zewnątrznych, Hr. Bernstorff, i Wielki Kanclerz Beyme.

Nadworny Radca Gentz utrzymuje protokół naradzeń kongressowych, którą

codziennie, a czasem i dwa razy odbywają się i długo trwają. O ich wypadku, oprócz postanowionego odciągnięcia wojsk z Francji, nic dalej nie słychać.

D. 6 Pani Catalani śpiewała u Xcia Metternicha.

Trzy sławni Angielscy kulakowi rycerze dali tu d. 7 widowisko swej zręczności, z pomiędzy których Carter za najsławniejszego w Anglii uchodzi. Zgromadzenie widzów, a najwięcej Anglików, było liczne, i walka ukńczyła się bez krwi rozlewu, utracenia nosa, podbicia oczów, i t. d. Wszystkie te członki zachowane ostrożnie zostały na następne wystawienia dziś i jutro. Nikt tu nie brał ochoty nauczenia się tej sztuki i za 20 franków dozwolenia sobie wybicia żebra.

Znanemu z kłotni z P. Kotzebue Doktorowi Lindner kazała policja tutejsza z miasta naszego wyjechać.

Nie bardzo tu przysposobiono się dla lubiących czytać gazety; w tutejszym kasyno znajdują się różne gazety, ale brakuje Monitora Francuzkiego, Angielskich gazet, a z Niemieckich gazety powszechny.

— D. 10 —

Na 8 b. m. zapowiedziane tu były wielkie obroty wojska. Król obejrzał już nawet obrane na nie miejsce między bramami Kolońską i S. Wnyciecha. Wojska zaczęły już wyruszać, gdy nadeszło doniesienie, że Cesarz Alexander dla zaślubienia wyjechać nie może. Wydało zaraz przeciwny rozkaz, odkładając na inny czas obroty.

Mówią, iż Król da jutro bal w nowej ređutowey sali.

Wiadomo już, iż Cesarz Franciszek, gdy oba Monarchowie Rossyjski i Pruski wviadą na granice Francuzkie do osadniczego wojska, tu pozostaną. Naradzenia, które codziennie na przemiany u Xcia Hardenberga i Xcia Metternicha odbywają się i których wypadek zawsze donoszony jest Monarchom, mają się nawet podczas ich niebytności wciąż odbywać.

Wyjazd Króla i Cesarza Alexandra do Sedanu oznaczony jest na 16 b. m. We wsi Bar-seille przy tem mieście leżącej urządzone są dla nich mieszkania i uroczystości na ich przyjęcie. Oprócz popisu pod Sedanem który niewat liwie nastąpi, mówą jeszcze o późniejszym popisie całego osadniczego wojska pod Waterloo, po którym zaraz odwrót rozpocznie.

Wielki Xże Rossyjski Konstanty jest tu w tych dniach oczekiwany, i z teścią tu także ma pojechać z Anglii Wielki Xże Michał — Xęstwo Kentu wyjechali ztąd do Sztuttgardu. Xięstwo Hessen-Homburg (z Hrabinią Laville) i w celu znakomitych cudzoziemców opuścili już nasze miasto.

Rossyjski Poseł w Paryżu Hr. Pozzodj Borgo przybył tu d. 8 z Xciem Dęgoruki, a d. 9 Bankierowie Baring i Barondon, Malarz Dawe z Londynu, Margr. de-la Tour Dupin, Poseł Francuzki przy Dworze Niderlandzkim, z Bruxelli.

Znajduie się tu Baronowa V trolles w celu odzyskania praw swoich do Xięstwa Salm.

W tej chwili znajdują się tu znakomitsi Bankierowie całej Europy, wyjąwszy Francuzkich.

Dzeń 18 Października obchodzony tu ma być uroczystość.

Zgromadzeni w mieście naszym wszelkiego rodzaju artyści pomnażają się ieszczecieżdziennie. D. 9 Kapelmaister Burgmiller dał koncert; dziś daią bracia Mohrer; d. 13 Kaufmann; d. 15 Lafont; d. 17 Fürstenau cycec i syn; d. 20 Pani Catalani, jeśli zbierze się na 3000 fr. podp. sów. Pani Bürger chce dać deklamatorium. Ze glaria powietrzna Reichard puści się d. 11 w balonie na powietrze, a d. 12 Panna Garnerin. — Panna Lenormand nie otworzyła tu jeszcze prorockiego swojego kramu; ale jak mówi, nie chce się w tajemnice polityki zapuszczać.

D. 2 b. m. w południe, na końcu piętego naradzenia, postanowiono odciągnąć wojska z Francyi, i Posel Francuzki przy Dworze Wiedeńskim Hr. Caraman, pobiegł z tą przyjemną wiadomością do swojego Monarchy do Paryża. Wojska sprzymierzone opuszczają w tym lub na początku przyszłego miesiąca Francyją, ponieważ Sprzymierzeni Monarchowie zaręczenie Francyi tak o wewnętrznej spokojności, iako też o utrzymaniu powszechnego pokoju uznali za dostateczne i pewne. Wysocy Pokojodawcy Europy przestali także na przręczonej wypłatach. Kontrybucyje muszą być od podpisania niniejszey umowy w przeciągu 9 miesięcy wypłacone. W pierwszym terminie d. 25 Grudnia wypłata zostanie czwarta część całkowitey summy, a reszta równemi ratami co dwa miesiące będzie spłacona. P. Baring z innemi Bankierami zaręczył za regularną wypłatę całej summy. Rosyja i Anglija dostaną po 48, Austria i Prussy po 40, Niderlandy 22, Bawaryja 10 mill. fr. Reszta summy podzielona jest pomiędzy inne kraie w miarę złożonych ofiar dla wspólney spra-

wy. Storo główny ten punkt już zatwierdzony został, inne pomniejsze punkta nie zabawią zapewne długo.

2 Paryża d. 7 Października.

D. 5 b. m. Maigr. Caraman przybył tu z Akwisgranu; przybycie jego sprawiło wielką radość, ponieważ sądzą, iż przywiózł ważne doniesienia, o których jednak nie ieszcze pewnego powiedzieć nie można. Dopoki rząd milczy, pisma publiczne powinny to milczenie szanować i nastadować. Dziennik Sporów musiał zawcześnie doniesienie odwołać. Monitor pod d. 6 tak pisze: "Doniesienia z Akwisgranu, za których autentyczność ręczyć możemy, każą nam się po skłonności Monarchów względem Francyi i ich uczuciach względem Króla spodziewać, że wypadek Wysokiego Ich Zjazdu będzie tak prędki i pomyślny, iak tylko wszyscy Francuzi życzyć sobie mogą. Postanowienia, które wydadzą, i które uważać należy iako znak szacunku dla mądrości i cnot panującego nad nami Monarchy, zabezpieczą w niewątpliwym sposobie spokojność i szczęście Francyi, i zatwierdza szczerę i trwałe pojednanie się wszystkich ludów."

Tenże Dziennik wyraża: Rozchodzi się pogłoska, że Wielki Xże Rossyyski Konstanty po kongressie zjechał zamysła do Paryża. To czyni nam nadzieję, że będącym także mieli szczęście widzieć tu Najjaśniejszego jego brata Cesarza Alexandra.

Podług twierdzenia dziennika Sporów rząd Angielski miał już natężyć potrzebną liczbę przewozowych statków do wzięcia w przyszłym miesiącu 22 tysięcy nego korpusu Angielskiego z portów Boulogne i Kale do Anglii. Stojący osadą w Fra-

ryżu północny legion-przeznaczony jest do obłęcia Walencienny.

Pogłoski o cząstkowej odmianie Ministrów ponawiają się (po setny raz.) Minister skarbowy Corvetto zastąpiony był przez Bankiera Delessert, Minister spraw wewnętrznych P. Lainé przez P. Royer-Collaud, a Wielki Pieczętara Pasquier przez Hr. Beugnot.

Słychać, iż Prokuratorowie Królewscy odebrali instrukcyje, aby naprzyszłość ostróżniej postępowali względem politycznych pisarzy, i nie brali każdego wolnego słówka lub wykrzyku przeciw władzom zaraz za czyn buntowniczy. Jakoż podobne sprawy stały się teraz rzadszemi niżeli w ostatnich szesciu miesiącach, chociaż teraz równie wolno, albo wolniej jeszcze piszą.

Rozporządzeniem Królewskiem z d. 1 b. m. gwardyje narodowe zwrócone są do pierwsiastkowego swojego municypalnego urzędzenia. Prezydenci miast, podprefeci i prefeci mają znowu iak dawniej nad nimi dozór i pod ich tyła rozkazami stoją. Wszyscy przydani do gwardyy oficerowie i dowodcy są z niestonemi, wyjąwszy tytularnego stopnia Putkownika jenerala narodowych gwardyy, którym jest Monsieur Brat Królewski.

W Orleanie officer, który co tylko się ożenił, otrzymał pudełko z napisem do siebie, przy ktorego otworzeniu wyleciały na niego kule, które mu rękę skaliczyły, i tak dalece ogniem obsypany został, iż gdyby nie spieszny ratunek byłby nieochybnie zabity. Jako sprawcę tego piekielnego zamachu uwieziono Młodzieńca, który starał się także o rękę żony wspomnianego oficera.

Policyya tuteysza zabroniła sprzedazy karykatury pod napisem *Runt*. Wyobrażony na niej był dobosz z latarnią, za którym szło 6 narodowych gwardyjaków; zostatnich trzech jeden szedł śpiący, drugi ziewający, a trzeci zobwiązaną głowę.

W całej Francyy tak dalece obredziło się tego lata wino, iż wszędzie zabrakło beczek.

Jeden z Francuzów, który w Bengalu wsiadł na okręt Angielski i do Marsylii przybył, przywoził niektóre wiadomości o Bonapartem, które pisma nasze ogłosiły. Zgadza on się teraz z swoim przeznaczeniem, poluie i ryby łowi. Miejsce, w którym bawi się łowieniem ryb, jest w nieiakiej odległości krata żelazną obwarowane, ażeby łodzie podpłynąć nie mogły. Z Anglii dostał 4 fuzye i 6 psów legawych. Dla bronienia się przeciw zwierzętom dozwolono mu nosić pałasz, ale nie szpadę. Odbiera także miesięcznie najnowsze uczone i polityczne ptody. Osada wyspy S. Heleny jest co pół roku zmieniana, i oprócz pobierania wyższego żołdu, rachowany ma sobie ten czas za podwoyną służbę.

Z Bruxelli d. 7 Października

Podług wiary godnych doniesień z Akwisgranu nie czynią tam z wyraźnego rozkazu na dłuższy pobyt Monarchów przygotowań iak do kłóć b. m. — Gdy Cesarz Franciszek odwiedził niedawno niedaleko Akwisgranu leżący Burlschett, i zabierał się napowrót, został nagle od mnostwa rzemieślników i fabrycznych robotników zatrzymany, którzy powoz jego obskoczyli, kapelusze w górę rzucali, niech żyje, krzyczeli, konie wyprzagnąć i po-

woz tego sięgnąć chcieli.

Pisma nasze ubolewają bardzo, iż piękne drzewo w St. Jean, które pomimo podziurawioney kulami kóry podczas bitwy pod Waterloo, utrzymało się, i jako naturalny pomnik tej bitwy od zwiedzających tę okolicę cudzoziemców uważanem było, ma być ścięte i do Anglii zawiezione!

Niderlandzka fregata Delfin odpłynęła z Texlu z 50 niewolnikami do Afryki, których do oycyzny odwozi.

Dziennik zachodniej Flandryi zawierający został z powodu umieszczonego artykułu względem powrotu Króla Karola IV. na tron Hiszpański, (oyca teraźniejszego Króla Ferdynanda VII.)

W okolicach Spa znajdowało się te, go lata bardzo wiele Anglików i tak wielki prowadzili przepych, iż Belgianie o nich mówią: „Lubo nie okazywali żadnego tonu, dawali go przecież.”

Z Londynu d. 9 Października.

Stan choroby Królowey ani się polepszył, ani pogorszył, zawsze jest jednakowy.

Zapewniają ciągle, iż przed zwołaniem jeszcze parlamentu wojsko nasze znacznie zmniejszonym zostanie. Parlament nie zgromadzi się zapewne przed Bożem Narodzeniem, chyba śmierć Królowey tego zwołanie przyspieszyła.

Wielki Xże Rossyjski Michał odpłynął stąd d. 6 przez Kale do Niderlandów. Przed wyjazdem dał dla niego Xże Devonshire wspaniałe śniadanie, na które 100 osób zaprosił, i podczas którego kazał przeprowadzić piękne słońce, które mu Margr. Hastings z wschodnich In-

dyy przysłał. Wielkiemu Xciu towarzyszy P. Wil. Congreve.

Odmianę Ministrów w Hiszpanii przypisują Spowiednikowi Królewskiemu i Nucyuszowi Papięzkemu. Inni sądzą, iż partya służebna obaliła partyją liberalną. — Rozchodzi się pogłoska, iż Dwor Madrycki sprzedał Florydy Ameryce północnej za 5 mill. dolarów.

Wiadomość o ustąpieniu wojska sprzymierzonego z Francyi nie sprawiła znaczącej odmiany w cenie tak naszych, iako i Francuzkich papierów.

W twierdzy Jwschodnio-indyjskiej Simdhur znaleźli zdobywcy złoty posąg Indyjskiego Bostwa Ganesa, wartający kilkadziesiąt rupii.

Na wyspie S. Heleny zniesiony być ma zwolna handel niewolnikami. Od nadchodzących Świąt Bożego Narodzenia żadne dziecię nie ma się tam rodzić niewolnikiem.

Z Manchesteru i innych miast fabrycznych mnóstwo przedzarczy i tkaczów odpłynęło do Ameryki. Większa z nich liczba już tam przybyła, i piszą do pozostałych tu swoich kolegów, jaby poszli za ich przykładem; lecz ci od właścicieli fabryk dostają teraz większą płacę i usatysfakcjonują ich niespokojność.

Przez przybyły z wyspy S. Tomasza do Falkutu pocztowy statek, Xże Bücher, nadeszła wiadomość, że rokoszanie Weozueli po uporczywey walce opanowali miasto Guira i gotowali się d. 4 Sierpnia do uderzenia na miasto Kumana. Admiral Brion zabrał pod Guira wszystkie działowe Hiszpańskie szalupy, a Jeneral Hermudez odniósł zwycięstwo na lądzie.

Z Nowego Orleanu piszą, iż między eskadrą Hiszpańską i rokoszańską przyszło do bitwy, w której ostatnia pod Komodorem Aury zabrała przez zachaczenie Hiszpańską fregatę o 38 działach, lecz Aury miał przy tem zginąć.

Z Włoch d. 30 Września.

Książna Wirtemberska przyjechała d. 23 b. m. do Rzymu, gdzie krotko zabawiwszy, uda się do Neapolu.

Oyciec S. znajduje się teraz w dobru zdrowiu i codziennie się przeleżdza. — D. 20 w Kościele Watykańskim, beatyfikowany był sługa Boży X. Fr. Posadas de Cordova zakonu Dominikańskiego.

Austriacki Jeneral Baron Koller otrzymał od Króla Neapolitańskiego order S. Jacuariusza. Od gład odożywał on ważny urząd Jeneralnego intendentu przy Austriackim korpusie wojska we Włoszech i z ukontentowaniem swego i Neapolitańskiego Dworu urządził wypłatę kontrybucyi w kraju Neapolitańskim.

Basza Egipski posłał wiele zboża do Włoszech.

Królowa Glucestru wyjechał d. 26 b. m. w dalszą podróż przez kraje Włoskie.

Stawny saycerz Thorwaldsen znajduje się od niejakiego czasu w Neapolu, i miał być powołany do przyłożenia się do upiększenia Kościoła i placu S. Fraanciszka de Paulo. Najsławniejsi Malarze odebrali zlecenie opatrzeć tę świątynią arcydziełami swej sztuki.

Mówią, iż rząd Sardyński każe zakładać warownie na celniejszych przystępkach do Sabaudyi, a mianowicie do Piemontu i przy drodze przez górę Cenis.

Z Sztokholmu d. 6 Października.

Ministrowie spraw zewnętrznych, sprawiedliwości i spraw Norweskich pojechali dziś z wszystkimi radcami stanu do Rossersberga, gdzie dziś i jutro odbędą się rady stanu.

Jeneral Sandels wybił się w podróż do Norwegii na objęcie wielkierządstwa tamtejszego.

Posel Neapolitański, Kawaler Abrosio który razem jest postem przy Dworze Duńskim i na przemiany raz tu, drugi raz w Kopenhadze mieszka, wyjechał dziś z swoim sekretarzem do ostatniego miasta.

Król wyznaczył 4000 species talarów na wyposażenie 10 najsłabszych z dziewcząt, które J. K. Mość przyjmowały przy tryumfalnej bramie w Drontheim, a 5000 do rozdania pomiędzy tamtejszych uboższych.

Deputowani od seymu Szwedzkiego kazali w gazecie Norweskiej umieścić najsłabsze podziękowanie za uprzejmość ich przyjęcie w Norwegii, a mianowicie w Drontheim.

Z Sztuttgardu d. 6 Października

N. Królowa Wirtemberska d. 27 Września obchodziła urodziny swojeje Matronka wielką ucztą wiejską w Canstadt, i takiej tu jeszcze nie widziano. Podczas wzięcia się Królestwa naszych z Cesarzem Rossyjskim w Frankforcie przyrzekł ten Monarcha odwiedzić ich w stolicy naszej po ukończonym kongressie.

Do rzekomych uzbrajań w południowych Niemczech dołączają nawet nowy zaciąg wojska w Wielkim Księstwie Hesnem.

DODATEK

DO N^{ro} 85.

GAZETY KRAKOWSKIEJ

Z KRAKOWA DNIA 25. PAZDZIERNIKA 1818 Roku W NIEDZIELĘ.

Ze Lwowa d. 15 Października.

N. Cesarz i król zwołał sejm Królestwa Galicyi i Lodomerji na d. 27. Października do Lwowa.

Główna tutejsza wzorowa szkoła obejmie oprócz wszystkich klas z których składa się każda szkoła główna, jeszcze i czwartą klasę, podzieloną na dwa oddziały, w których uczyć wszystkich przedmiotów potrzebnych dla młodzieży kształcących się na rzemieślników, kunsztmistrzów, i t. d. jako to: geometryi, mechaniki, sztuki budowniczej, historii naturalnej, fizyki, rysunków, i t. d. Stosownie do uchwały N. Pana zaprowadzają także teraz tę czwartą klasę przy głównych szkołach w Tarnowie, Jarosławiu, Przemyślu i Stanisławowie.

Od brzegów Menu d. 10 Października.

Po trzydziesto letniej wojnie prowadzonej w Europie, a szczególnie w Niemczech następujące ważne wojny: Między Hiszpanią i Francją do roku 1659; między Francją, Hollandyją, Hiszpanią, Niemcami i Austryją od 1670 do 1678; między Austryją Anglią, Hollandyją, Hiszpanią

i Francją od 1688 do 1697, między temiż Mocarstwami i Włochami od 1701 do 1713; między Szwecyją, Polską i Rosyją od 1699 do 1713; między Francją i Austryją i sprzymierzonymi z nią Mocarstwami od 1717 do 1725; między Austryją i Prussami od 1740 do 1745; między Austryją i Prussami i Francją do 1748; siedmioletnia wojna od 1756 do 1763; wojna o sukcesyją Bawarską od 1777 do 1778; między Rosyją i Szwecyją od 1788 i 1789; zaburzenia w Hollandyji 1788, i nakoniec wynikięzrewolucyi Francuzkiej wojny od 1793 z małemi przerwami do 1815 roku. (Podług tego wyliczenia było w Niemczech w przeciągu dwóch wieków 137 wojennych, a 63 spokojnych lat, dwie przeciw jednej trzeciej.)

Panująca Cesarzowa Rosyjska przybyła d. 6 o godzinie 4 zpołudnia przy wystrzałach z dział do Heidelberga i udała się w dalszą drogę do Brachsalu.

Książę Leopold Koburgski przybył z Anglii przez Szwajcaryją d. 5 b. m. do Kooburga.

Mówią, iż Prezes powiatowy w Dürkheim nad Rarą odebrał od Królewskiej

go rządu z Spiry zalecenie, aby poczynił przygotowania na przyjęcie 20,000 powracającego z Francyi Rossyjskiego woyska które około d. 20 b. m. do tamtejszych okolic nadejdzie. Korpus Bawarski przechodzić tamtędy będzie d. 23.

Zapewniają, iż wyjazd Wielkiego Xcia Badeńskiego do południowey Francyi znowu odwołany został; ale niewiadomo dla jakich powodów, bo nie pogorszył się stan jego zdrowia, owszem jest lepszy, niżeli był przed kilku tygodniami. Do zamku Favorite (między Rastadem i Badenem) w którym teraz W. Xże mieszka, zabroniony jest nietylko cudzoziemcom, ale i kraiovcom przystęp. Co do poruszeń wojskowych w kraju Badeńskim, tekoń zaśię na zwołaniu urlopników, którzy stanąć musieli do 1go Października w swoich pułkach.

Na posiedzeniu Seymu Niemieckiego d. 1 b. m. Austria dała głos za pośrednictwem Xiążętami, Hrabiami, i t. d. i wyznaczona została kommissya dla podania Seymowi raportu względem oznaczenia ich stosunków. — D. 8 miał tenże Sejm ostatnie publiczne posiedzenie; dopiero w Grudniu ma się znowu zebrać.

Kancelarz Rossyjski, Hr. Romanzów, chce okręć Kurick pod Porucznikiem. Kotzebue, który niedawno z podróży powrócił, ma nowe wysłać odkrycia.

Canowa posłał niedawno trzy kobiety popierać przedsiwney roboty do Anglii, które przeznaczone są w podarunku dla X. i z Wellingtona, Lorda Castlereagh i P. Karola Long.

Gazety Francużkie dają świadectwo Jenerałom osadniczego woyska, iż utrzymywali najszczęśliwszą karność i ile możności starali się zmniejszyć ciężar mieszkańców.

W Freyburgu w Szwajcaryi Jezulci przywróconemu zostali do dobrej kolegium S. Michała. Liczba ich jest do 30 oznaczona; mają się tak dawniej uczeniem młodzieży trudnić. Wyrywający kanton Bern ostrzegł rząd kantonu Freyburgskiego, aby nie pospieszał się z postanowieniem, które mogłoby niewyrahowane szkody całej ligi przynieść; lecz to nie skutkowało.

P. Owen, z New-Lenark w Szkocyi, pod d. 29 Września podał Seymowi Niemieckemu w Frankforcie, a później kongresowi w Akwigranie pamiętnik, napisany do wszystkich rządów Europy i Ameryki, w którym usiłuje dowieść, iż o ożenie rzeczy w takim teraz znajduje się stanie, że bez natężenia i oszukaństwa można tylko zebrać bogactw, iż wszelka uędba odrazu ustanie!

DONIESIENIA

Wies Wierzbica, w Woiewództwie Krakowskim, a Powiecie Szydłowskim, o mil jednę od Jędrze Owa leżąca, J. V. Stanisława Hrabi Szaniawskiego dziedziczna, w ograniczeniu swoim, Las dostatni, felwark ieden z gruntami dobrymi mająca, jest do sprzedania każdego czasu z wolney ręki. Życząc sobie kupna wsi tej, niech zgłosi się do D. iednego onyż J. V. Stanisława Hrabi Szaniawskiego, Orderów Polskich Kawalera, mieszkającego tu w Krakowie w Domu własnym w ulicy Grodzkiej pod Liczbą 180.

Nr. 301 Urząd Leśny Słomnicki, podaje niniejszym do publiczney wiadomości, iż z mocy reskryptu byłey Dyrekcyi Jenerałney Lasów Rządowych z dnia 24 Listopada 1817 Nr. 712 artykułu 20, w Lasach Rządowych Leśnictwa Słomnickiego sprzedaż

Drzewa dział się będzie następującym sposobem:

A. Zwolney Ręki. — Tym sposobem każdego czasu sprzedawano będzie drzewo z porębów niewynoszących wartości złp. 300 iakiemi są:

Nazwisko Odbiciu Lasu, w którym poręb jest założony.	Litery i Rok poręb- bu.	Gatunek	Rodzaj	Cena				Summa					
				Kop.	Szuki	Szenie	Fury	— — — —	— — — —	— — — —	— — — —	— — — —	
								Zł. 1g.	Zł. 1g.	Zł. 1g.			
1 Swinczów	b. 1818	Sosna	Bud: szre- dito maley	—	—	—	—	7	14	—	—	—	—
			Krokwa	—	—	—	—	5	10	—	—	—	—
			Opał	—	—	—	—	2-15	2-15	—	—	—	—
			Zerdź	—	—	—	—	6	6	—	—	—	—
				—	—	—	—	5	15	7-15	40	—	—
2 Czubrowice	c. 1818	Sosna	Bud: maly	—	—	—	—	16	80	—	—	—	—
			Krokwa	—	—	—	—	15	2-15	37-15	117-15	—	—
3 Szklary	d. 1818	Leszczyna	Chryst	—	—	—	—	6	5	30	30	—	—
4 Smroków	f. 1818	Brzoza	Opał	—	—	—	—	14	5-25	21-20	81-20	—	—

Uwaga. Choćby kto przed 1 wszym Listopada zakupił drzewo powyższe, ciąć go iednak nie będzie mógł, aż po upłynieniu tegoż dnia.

H. przez Licytacyię następujące:

1 Dąbrowa a. 1. 1818	Jodla	Bud: maley	—	—	—	—	—	2	5	10	—	—	—
		Krokwa	—	—	—	—	—	302	2-15	980	—	—	—
		Zerdź	—	—	—	—	—	310	1-15	465	—	—	—
		Łata	—	—	—	—	—	267	1	267	1722	—	—
2 Smardzowice	a. 2. 1818	Jodla	Krokwa	—	—	—	—	267	2-15	607-15	—	—	—
			Zerdź	—	—	—	—	114	1-15	171	—	—	—
			Łata	—	—	—	—	202	1	202	1040-15	—	—
3 Nasiechowice	h. 1818	Sosna	Zerdź	—	—	—	—	60	1-5	70	—	—	—
		Dąb	Bont	—	—	—	—	32	10	320	—	—	—
			Opał	—	—	—	—	—	19	6	114	—	—
			Opał	—	—	—	—	—	10	8	6	—	—
		Grah	Chryst	—	—	—	—	—	16	18	19-18	519-18	—
4 Przybyśta-wice czyli Sumerowka	f. 1816	Brzoza	Opał	—	—	—	—	274	6-25	1875-23	2330	8	—
		Osika	Opał	—	—	—	—	103	4-15	463-25	—	—	—
5 Cisie czyli K. malonka	g. 1816	Osika	Opał	—	—	—	—	84	4-15	378	—	378	—
6 Przybyśta-wice czyli Sumerowka	f. 1817	Brzoza	Opał	—	—	—	—	126	6-25	865-18	—	—	—
		Osika	Opał	—	—	—	—	63	4-15	285	1150-18	—	—
7 Cisie czyli Komalanka	n. 1817	Osika	Opał	—	—	—	—	240	4-15	1080	1080	—	—

Termin i miejsca do odbicia licytacyi stanowią się następujące:

1) Poręba Dąbrowa a) 1. 1818 w straż. l. O. ców w dniu szesnastym Listopada r. b. w Biorze Urzędu Lesnego Stomniczego w Smardzowicach Obwodzie Olkuskim.

- 1) Poremb Smardzowice Lit. a) 2 1818 następującego dnia po sprzedaży powyższego porembu.
- 2) Poremb Nasiechowice Lit. e) 1818 w dniu dwunastym Listopada r. b. w Gminie Kacice, Obwodzie Miechowskim w domu Oficjalisty Leśnego.
- 4) Poremb Przybysławice f) 1816 w dniu 23 Listopada r. b.
- 5) W Poremie Cisie g) 1816. Siągi rębane w ilości 84 następnie po sprzedaży powyższego porembu.
- 6) Przybysławice f) 1817 w dniu dwudziestym czwartym Listopada r. b.
- 7) Poremb Cisie e) 1817 w dniu dwudziestym piątym Listopada r. b.

Cateroich tych ostatnich Poremów pod Nr. 4, 5, 6, i 7 zapisanych będzie się odbywać licytacyja w Przybysławicach Gminie Rzędowice O wódzie Miechowskim w domu Oficjalisty Leśnego. — Nad taxę w Rubrykach położoną zakupiciel w aien będzie opłacić 10 od 100 na akcydens Oficjalistow, jako też za Szare rębane w Poremie Cisie g) 1816 nad taxę i procent powróci koszt na rębanie wyłożony. — O warunka licytacyi i kontraktu przestonąć się można każdego czasu w miejscach do odbycia licytacyi wytkniętych. — Zycząc sobie kupna, ktregekowiłek G. tunku, przegwa w powyższych Poremach wyrażonego (gdyż każdy z osobaa licytowany będzie) opatrzywszy się wadium połowie wartości drzewa wyrównywalącym, w dnajach i miejscach pomientonych stawic się racza.

Dan w Biorze Urzędu Leśnego Słomnickiego w Smardzowicach dnia 15 Października 1818

Nadleśnic y Lasów Rządowych *Morani*.

N. 204 — Urząd Leśny Słomnicki w dniu dwunastym, trzynastym i czternastym Listopada r. b. w kancelaryi Urzęd u Leśnego Słomnickiego w Smardzowicach Gminie Oyców, Obwodzie Oluskim, wypuszczane będzie przez pułkownika licytacyją *M. f. p.* *lowanie* na kok lub więcej, na poach i zarosłach następujących:

1. Oycowskich, Smardzowskich, Swięczowskich, Szczołkowskich, Irzmanowskich, Wielkowjejskich, Golkowskich, Szklarskich i Czubrowskich razem pretium fiscy złp. 53.

2. Bonaczowskich i Wierzechowskich złp. 30.

3. Rzędowskich, Gisiańskich i Przybysławskich złp. 31.

4. Nasiechowskich i Dzięwielolskich złp. 100.

5. Słomnickich i Smrokowskich złp. 15.

6. Zagorzyckich, Wąsowskich, Seiborowskich i Pielgrzymowskich złp. 30.

Chęć mający licytowania zaopatrzenni wadium w terminach i miejscu oznaczonym stawic się racza. — W Smardzowicach d. 15 Października 1818

Nadleśniczy Lasów Rządowych *Morani*

Zmocy Rezolucyi Trybunału pierwszej Instancji Wolnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu z dnia 23 Października r. b. do Liczby 3164 odbędzie się sprzedarz przez Pu. Bieżną Licytacyją ru homości p. s. p. Karola Hasselekwiccie Medycyny Doktorze, porostatych iako to: Sreber, porcellany, fajansa, książek, mebi, wia, bielezny, stołrszczyzny, koni i powołów, a to począwszy od dnia 29 Października r. b. o godzinie 9 ranoey w Kamienicy przy Ulicy Sgo Józefa pod Liczbą 90 sytuowany. — W Krakowie dnia 23 Października 1818.

Matahewicz, P. A. W.

Dnia 27 Października r. b. o godzinie 9 ranney tu w Krakowie w rynku od L. 236 soliter owaloy 9½ Karatow wazący, 1681 talarow Pruskich szacowany, tudzie w pierścionek z soliterem 6 Karatow wazący, 1080-takichże talarow szacowany, naywio dalacemu za gotowę monetę sprzedane zostana, ktore to kwyasty przez trzy dni r. cey licytacyją każdy chęć kupna mający z rana od godziny oicy aż do 12tey, po południe zaś od godziny 3cey aż do wieczora, na dole w sklepie pod wzwż wyrażonym Numend ~~z~~ wadacć może. Co dogosi. — W Krakowie data 16 Października 1818.

Jan Kenty Kowalski n. W. P. J. W. K